

Pre-sluiting

Dawn Chapman

Liever geen huisdieren. En als het even kon ook geen echtgenoot, zelfs geen vaste vriend. Hetzelfde gold voor de mannen, die voor zover bekend geen van allen getrouwd waren. Volgens mij waren ze bij Mission Control pas echt blij als we ook geen ouders hadden gehad en in het mooiste geval waren we moederziel alleen op de wereld, maar helaas, we hadden allemaal familie met uitzondering van Ramsay, die als enig kind zijn beide ouders had verloren bij een fataal auto-ongeluk toen hij in groep zes zat. Ik heb me vaak afgevraagd of dat van invloed is geweest op de selectieprocedure – in Ramsays voordeel, bedoel ik dan – want het was duidelijk dat hij op cruciale punten ondermaats scoorde en naar mijn mening was hij, althans op papier, de zwakste schakel van de groep. Maar ik had geen stem in het kapittel; bij Mission Control trokken ze hun eigen plan en wij konden alleen maar lijdzaam afwachten en duimen. Het spreekt voor zich dat we ons hebben uitgesloofd tijdens de selectieprocedure – de laatste maanden leek het alsof we werkelijk nergens anders tijd voor hadden – en alhoewel we een team vormden, alhoewel we in afgelopen twee jaar van training naar elkaar toe waren gegroeid, uiteindelijk zouden er van de zestien kandidaten slechts acht doorgaan. O zoete ironie. We moesten de teamgeest uitdragen terwijl we elkaar ondertussen probeerden af te troeven en Mission Control al onze gedachten en bewegingen noteerde. Hoe noemde Richard, de cynicus onder ons, het ook alweer? Een Miss Amerika-verkiezing zonder de Miss en zonder Amerika.

Ik kan me de precieze datum niet herinneren, en voor een volledig verslag zou ik die eigenlijk moeten weten, maar het definitieve gesprek moet ongeveer een maand voor de sluiting hebben plaatsgevonden. Een maand kan wel kloppen, want dan zou er nog voldoende tijd zijn om het nieuws wereldkundig te maken en zoveel mogelijk media-aandacht te genereren voor de officiële bekendmaking van de laatste acht. Als we er te vroeg mee kwamen, liepen we het risico dat de media het publiek zouden overvoeren, en

aangezien eenzelfde hype de vorige missie had opgebroken, wilden ze herhaling hoe dan ook voorkomen. Het moet dus in februari zijn geweest. Een ochtend in februari in de *high desert*, waar door de winterregens alles in bloei stond en het licht als een zacht laagje over de bergtoppen lag. Er moet een mild zoete geur hebben gehangen van gedroogde salie en gebrande suiker waar ik me aan verlustigde toen ik naar de kantine ging voor een vroeg ontbijt. Mogelijk heb ik mijn slippers even uitgedaan om het koele, rulle zand tussen mijn tenen te voelen of naar de bladsnijmieren te kijken, die als een colonne soldaatjes van en naar het nest marcheerden, en op dat moment voelde ik me zowel binnen als buiten mijn lichaam staan, een vrouwelijk wezen in haar vruchtbare periode dat zich als in een naturalistische trance vooroverboog en mijmerde of de aarde, die ene oorspronkelijke moeder aarde, er over een maand nog zou zijn.

Het punt was dat ik al om vier uur wakker was geworden. Ik had de slaap niet meer kunnen vatten en ik wilde het liefst alleen ontbijten om mijn gedachten op een rijtje te krijgen. Alhoewel ik geen trek had – ik krijg geen hap door mijn keel als ik gespannen ben – dwong ik mezelf pannenkoeken, bosbessenmuffins en zuurdesem toast te eten, alsof ik een voorraad koolhydraten moest aanleggen om de marathon te kunnen lopen. Volgens mij proefde ik niets. De koffie ook niet. Ik dronk geconcentreerd mijn kop teugje voor teugje leeg als aanloop naar het afleren van een gewoonte mocht ik gekozen worden – wat vrijwel zeker was, dat hield ik mezelf tenminste voor – want dan zou ik het een hele poos zonder koffie moeten doen. Tegen mijn gewoonte in had ik geen boek bij me. Ik wierp niet eens een blik op de krant die open op tafel lag. Ik sneed zorgvuldig de pannenkoeken in stukjes, bracht de vork naar mijn mond, kauwde, slikte, prikte het volgende stukje aan mijn vork en onderbrak dit ritueel alleen voor een slokje koffie. De zaal was leeg, op een paar personeelsleden na die suffig uit het raam keken alsof ze nog niet in staat waren aan een nieuwe werkdag te beginnen. Of misschien hadden ze er net een nachtdienst op zitten, dat kan ook.

Ergens halverwege had ik mijn hoofd gelukkig even helemaal vrij kunnen maken en ik dacht een fractie van een seconde niet aan wat ons te wachten stond, maar toen keek ik op en zag ik Linda Ryu op

me afkomen, met een kopje thee in haar ene hand en een geglazuurde donut in de andere. Bijna niemand van het team weet dat Linda mijn beste vriendin is zonder dat ik precies kan uitleggen waarom, behalve dat we een klik hadden en vanaf de eerste dag goed met elkaar konden opschieten. Dat we bijna even oud waren, zij tweeëndertig, ik negenentwintig, was ook geen verklaring, aangezien de meeste vrouwelijke kandidaten in die leeftijdscategorie zaten. De jongste, Sally McNally, die overigens geen schijn van kans maakte, was zesentwintig, de oudste, Gretchen Frost, was veertig en zij maakte juist wel veel kans omdat ze bij Mission Control kon slijmen als de beste en een academische graad in regenwoudecologie had.

Voor ik iets kon zeggen, ging Linda tegenover me aan tafel zitten en knikte naar haar donut met een glimlach die het midden hield tussen medeleven en verlegenheid. ‘Zenuwachtig?’ vroeg ze en ze giechelde even voor ze haar gelijkmatige tanden in het zoete deegronkje zette. ‘Ik zie dat je koolhydraten zit te stouwen. Heb ik ook behoefte aan.’ Ze nam nog een hapje.

Ze liet zich niet foppen door mijn quasi onverschillige blik. In de afgelopen twee jaar hadden we schouder aan schouder gewerkt op het onderzoeksschip in het Caribisch gebied, op een ranch in het binnenland van Australië en op de proefakkers hier op de E2-campus; daarbij hadden we een sterke band ontwikkeld en inmiddels waren we zo hecht als zussen. Toch was er maar één ding belangrijk op dit moment: mijn gesprek zou plaatsvinden om acht uur, dat van haar om halfnegen. ‘Ik weet niet waarom we zenuwachtig moeten zijn,’ zei ik met een terughoudend glimlachje. ‘Ze zijn ons al een jaar aan het doorlichten. Een test meer of minder zal verder niet veel uitmaken.’

Ze knikte en ging er niet op in. Het gerucht ging dat dit de beslissende ronde was en dat wisten we allemaal. Alles draaide om dit gesprek, het was afvallen of doorgaan, duimen omhoog of duimen omlaag. Bijltjesdag. We hadden er allemaal naartoe geleefd in de periode waarin de dagen, de weken, de maanden zich opeenstapelden en er geen eind aan leek te komen, maar nu het zover was, stolde het bloed in mijn aderen. Het was doodeng. Ik wilde mijn

hand naar haar uitsteken, mijn armen om haar heen slaan en haar geruststellen, alles zou in orde komen, maar we hadden alles gezegd wat er te zeggen viel, uit-en-te-na besproken wie er door de ballotage zou komen en waren elkaar dan steeds troostend in de armen gevallen. Ik weet niet precies waarom ik nu zo koeltjes tegen haar deed – noem het de eerste stap naar het creëren van een afstand. Ik was het liefst opgestaan en weggegaan, maar mijn beste vriendin zat tegenover me en ik realiseerde me hoe onzelfzuchtig ze was, hoezeer ze het mij gunde, dat ze het echt voor ons allebei wilde, maar ze gunde vooral mij de overwinning mocht zij zelf afvallen. Er roerde zich iets in mijn binnenste.

Ik wist als geen ander hoe ontredderd Linda zou zijn als ze niet werd gekozen. Zo op het oog leek ze aan alle voorwaarden te voldoen: levendig, energiek, crisisbestendig, de optimist die zich altijd staande weet te houden, hoe hopeloos de situatie er ook uitziet. Toch had ze een duistere kant, een die niemand bij haar zou vermoeden. Ze had me in vertrouwen bepaalde dingen over zichzelf verteld die bij Mission Center alle signalen op rood zouden zetten mochten ze er ooit lucht van krijgen. Als ze haar zouden afwijzen, zou het bij haar veel harder aankomen dan bij de rest, maar dat kon ook projectie van mijn eigen angsten zijn. We wilden dit allemaal zo wanhopig graag, we wilden dit en niets anders. Dat Linda en ik in wezen op dezelfde plek aasden, maakte het er niet beter op. Het was de minst technische positie na die van persvoorlichter, maar we vonden allebei dat Ramsay daar geknipt voor was, omdat hij in de politiek had gezeten en precies wist hoe hij de mensen boven, onder, links en rechts moest bewerken.

Ik keek naar haar terwijl ze langzaam zat te eten. Hapje, kauwen. Hapje, kauwen. ‘Stevie is kat in het bakkie, hè?’ vroeg ze en ik hoorde de prop die zich in haar keel vormde.

Ik knikte. ‘Ik denk het wel.’ Linda had geprobeerd zichzelf onmisbaar te maken als de generalist van de groep die in aanmerking zou kunnen komen voor een van de vier posities die waarschijnlijk naar een vrouw zou gaan. Ze had haar uiterste best gedaan en zich opgegeven voor extra cursussen plantenteelt in een gesloten systeem, ecosysteemmanagement en mariene biologie. Zij had de

meeste uren onder water doorgebracht toen we duikerscursussen volgden in Belize en ze was kampioen verzamelaar ongewervelde diersoorten. Toch zat Stevie van Donk volgens mij geramd voor de positie bij de mariene ecosystemen. Ten eerste had ze er de universitaire opleiding voor, en ten tweede zag ze er spectaculair uit in bikini.

‘De trut.’

Ik reageerde niet, maar stiekem was ik het met haar eens. Hoe dan ook, trut of niet, Stevie was binnen.

Ze was niet de enige gedoodverfde winnaar. Diane Kesselring leek voorbestemd te zijn voor het beheer van de veldgewassen, en Gretchen was eerste keus voor beheer Wildernisbiomen. De positie bij de medische dienst, beheer Analytische Systemen en beheer Technosfeer waren alle voorbehouden aan de mannen, zodat eigenlijk de positie van BGD, beheer Gedomesticerde Dieren als enige overbleef. De dieren – pygmeegeiten, Ossabaw Island-varkens, muskuseenden en kippen – moesten het team van de benodigde dierlijke vetten en eiwitten voorzien.

‘Wat is er, Dawn?’ Linda leunde over de tafel en nam mijn hand in de hare, maar ik reageerde niet. Ik kon het niet. Ik was totaal in de war. ‘Je krijgt toch geen zenuwtoeval, hoop ik? Na alles wat we samen hebben doorgemaakt? Het gaat je lukken. Ik weet het zeker. Als er één is die het redt, ben jij het.’

‘Maar hoe zit het met jou? Ik bedoel... als ik doorga...’

Haar glimlach was de droefheid zelve, een lichte trilling bij haar mondhoeken. ‘We zullen zien.’ Ze wendde haar blik af. De zaal was inmiddels verlaten. De mensen die aan de tafel verderop hadden gezeten, waren al naargelang hun werkrooster aan de slag gegaan of op weg naar huis om te slapen. Mijn maag zat vol. Door het kloppen van de lichtblauwe ader bij mijn slapen wist ik dat ik gespannen was. De ouders van Linda hadden een landgoed nabij Sacramento waar ze paarden, kippen en hangbuikzwijnen hielden, dus Linda was net zo vertrouwd met een veestapel als een dierenarts – alleen was ze geen dierenarts, ze had slechts een *bachelor of science* in die-rengeneeskunde, en, al is het niet aardig om te zeggen, ze was nogal aan de forse kant en niet echt knap, objectief gezien. Niet dat het

een factor van belang zou moeten zijn, maar dat was het wel. Natuurlijk. Mission Control had hetzelfde streven als NASA en zocht naar mensen die aan het ‘avonturiersprofiel’ voldeden: extreem gemotiveerd, uitstekende sociale vaardigheden en niet vatbaar voor depressies. Eigenschappen waar we allemaal aan voldeden, wij, de laatste zestien die het zover hadden geschopt (de *sweet sixteen*, zoals Richard ons noemde, een sportterm die ik pas begreep toen iemand hem uitlegde). Los daarvan, buiten alle eigenschappen die ze afvinkten bij de barrage aan proeven waaraan ze ons onderwierpen, van de *Minnesota Multiphasic Personality Inventory Questionnaire* tot aan hun eigen observaties wanneer we als team onder stress werkten, wist ik zeker dat ze kandidaten wilden die er ook goed uitzagen. In elk geval beter dan Linda.

Is dat grof? Misschien, maar soms moet je ook objectief durven zijn en als ik naar mijn spiegelbeeld keek, dan zag ik – zelfs als ik me niet had opgemaakt – iemand die de missie beter kon vertegenwoordigen dan Linda. Sorry, maar ik zeg het gewoon. Het is nu eenmaal zo.

‘Ja,’ zei ik. ‘Ja. Ja. Ik duim voor je, echt, net zo hard als voor mezelf. Harder. Stel dat we allebei doorgaan. De twee musketiers, stel je eens voor.’ Ik probeerde te glimlachen, maar dat lukte niet. Ik voelde tranen in mijn ogen opwellen en tot mijn schaamte moet ik bekennen dat ik niet omwille van haar volschoot.

Linda legde de rest van haar donut op het bordje en likte haar vingertoppen een voor een af. Het nam een eeuwigheid in beslag. Toen ze opkeek, zag ik dat haar ogen ook vochtig waren. ‘Kom op,’ zei ze en met een snelle hoofdbeweging zwiepte ze haar haar over haar schouder, ‘maak je geen zorgen. Wat er ook gebeurt, er is nog altijd een Missie Drie.’

Onze werkkleding was uniseks en bestond uit spijkerbroek, t-shirt, legerkistjes en een capuchontrui voor koude ochtenden en de soms verrassend kille winterdagen. Maar vandaag had ik een jurk aangetrokken, de eenvoudige lichtgroene met de schouderbandjes die ik een paar keer eerder had aangehad op een avondje stappen in Tucson. Ik had me licht opgemaakt en mijn haar in een staart ge-

daan. Mijn haar is mijn trots. Het is zo dik dat je nergens mijn hoofdhuid kan zien, niet eens als het kletsnat is, en ondanks de lage luchtvochtigheidsgraad is het nog steeds glanzend en vol. Stevie's haar is blond, met een scheiding in het midden en geen pony, als een figurant in een surfersfilm, maar het is veel dunner dan het mijne en ze laat het meestal sluik hangen, tenzij ze er krulspelden in doet (alsof iemand daar na de sluiting tijd voor heeft). Maar zoals ik al zei, ze was verzekerd van een plek en Linda was dat niet, voor zover ik wist, en dat had meer te maken met hoe ze er in bikini uitzag dan met haar Aziatische afkomst. En met haar opleiding natuurlijk. Pijnlijk genoeg had Stevie op beide vlakken de betere papieren, en als ik mee wilde doen, zou dat ten koste van Linda moeten zijn, niet ten koste van Stevie, Gretchen of Diane, want die staken wat opleiding betreft met kop en schouders boven me uit. Ik had milieuwetenschappen gestudeerd, wat ongeveer gelijkstond aan Linda's BS in dierengeneeskunde, dus veel stelde het niet voor. De andere vrouwelijke kandidaten van de laatste zestien maakten niet echt veel kans, hadden Linda en ik geconcludeerd.

Het magische getal was acht. Acht loten uit de loterij. Vier mannen, vier vrouwen. Mochten mensen gaan klagen over het gebrek aan diversiteit, bedenk dan dat in onze hele geschiedenis slechts twaalf mensen op de maan zijn geweest en dat het allemaal mannen waren. Bij deze tweede missie waren er zestien kandidaten en van de groep die doorging was de helft vrouw. Hopelijk zat ik erbij.

Dat ik eigenlijk al veel te laat was tegen de tijd dat ik had ontbeten en Linda nog een paar laatste opbeurende woorden had ingefluisterd, maakte me alleen maar ongeduriger, dat kon ik nu niet gebruiken. Ik haastte me tussen het handjevol verdwaalde toeristen in de tuin terug naar mijn kamer voor een snelle douche (waar ik erg behendig in was geworden; ik had me terdege voorbereid op de missie waar het totale waterverbruik zou worden beperkt tot maximaal tweehonderdtachtig liter water de man per dag). Ik had mijn haar de dag ervoor al gewassen en mijn kleren – jurk, Mary Janes-schoenen, koralketting – klaargelegd. Een vleugje lipstick, een streep eyeliner en wat oogschaduw en ik kon op pad.

De zoetige geur die ik eerder die ochtend had opgesnoven hing

er nog, maar hij werd nu vermengd met de benzinedampen van de bulldozers. Ze waren bezig het fundament te leggen voor de nieuwe accommodatie voor functionarissen, wetenschappers en alle sponsoren die bereid waren de portemonnee te trekken – in de categorieën goud, zilver en brons – om het project te laten slagen. Onderweg naar Mission Control kwam ik niemand tegen die ik kende, maar gezien mijn humeur was dat wel zo plezierig. Toeristen met camera's, verrekijkers en rugzakjes bewogen zich groepsgewijs over het terrein. Ze letten niet op me, waarom zouden ze ook? Niemand kende me. Als alles volgens plan verliep, zouden ze me morgen massaal belagen voor een handtekening.

Ik nam de trap naar de derde verdieping van Mission Control. Misschien moest ik er een beetje van transpireren, maar de lichaamsbeweging van de eenvoudige oefening deed me goed: voet, enkel, knie, heupgewricht, inademen, uitademen. Mijn conditie was goed. Ik had veel gewandeld in het woestijngebied in de omgeving en hard gewerkt op de proefakkers en in de bioom voor intensieve landbouw, de BIL. Ik deed niet aan hardlopen en ook niet aan gewichtheffen, zoals anderen. Dat vond ik niet echt nodig, omdat bij het team van Missie Een de kilo's eraf waren gevlogen: de mannen verloren gemiddeld achttien procent van hun lichaamsgewicht, de vrouwen tien. Linda en ik vonden dat je beter een paar pondjes extra kon kweken voor de luchtsluis dicht zou gaan, zolang die vetreserves maar goed geproportioneerd waren, want Mission Control keek toe en Mission Control wilde beslist geen vadsige Ter-
ranauten voor de camera's.

Josie Muller, de secretaresse, wenkte me glimlachend. Ik probeerde er zo normaal mogelijk op te reageren, alsof het de normaalste zaak van de wereld was dat ik het komende halfuur zwetend zou doorbrengen in de controlekamer met de witte muren, het crèmekleurige tapijt en het panoramische uitzicht op E2. 'Ga zitten,' zei ze, 'ik ben zo terug.' We keken allebei naar de gepolitoerde eikenhouten deur: de poort naar het inbandige heiligdom.

Dit had ik niet verwacht. Ik was ervan uitgegaan dat mijn afspraak om acht uur de eerste zou zijn en ik had hem tot op de minuut getimed, zodat ik meteen kon doorlopen en de spanning als

een zijden mantel van mijn schouders zou glijden. ‘Zit er soms iemand anders binnen?’

Ze knikte.

‘Om halfacht? Ik wist niet dat ze zo vroeg zouden beginnen.’

‘Tja... Jullie zijn met zestien man en ze willen voor iedereen minstens een halfuur inruimen, voor... eh... de laatste dingen. De losse eindjes, zeg maar.’

‘Wie zit er nu? Gewoon, uit nieuwsgierigheid.’

Een hele poos terug, in de eerste weken na de eerste voorselecties, had ik met Josie een karaf mango-margarita’s gelegegd in El Caballero, een eetcafé in het centrum van Tillman, en sindsdien dacht ik dat ik bij haar een streepje voor had. Josie was eind veertig, vroeg grijs en de pootjes van haar hoornen bril, die haar ogen achter de glazen verkleinden, drukten tegen haar slapen. Ze leunde over haar bureau en zei geluidloos: ‘Stevie.’

Stevie, oké, dat was niet zo erg. Stevie was al door en ik had daar geen moeite mee. Gelukkig was het niet Tricia Berner, een van de drie vrouwen die geen schijn van kans maakten, hadden Linda en ik besloten, maar als ik ’s nachts klaarwakker naar het plafond lag te staren tot de duisternis fluïde werd en in een diepere zwartheid overging, was ik daar minder zeker van. Tricia was op een aparte manier knap, afgezien van haar stijl, want die was vulgair – te korte rokken, te veel make-up, te veel juwelen –, maar ze was verreweg de beste actrice van het team. Bij het hele project, vanaf de eerste paal die in de grond werd geslagen tot aan de sluiting van Missie Een en onze tussenliggende trainingsperiode, was theater net zo belangrijk als wetenschap, en bij Missie Twee was dat nog een graadje erger. Dat gold ook voor de eed die we allen hadden afgelegd, maar daarover later meer. Nu voelde ik hoe mijn maag zich omkeerde bij de aanblik van de dichte deur en ik kreeg de smaak van pannenkoeken in mijn mond.

Om tien over acht was ik al tig keer opgestaan om de rij foto’s van het team van Missie Een te bekijken en inmiddels kon ik hun gezichten dromen. Toen zwaaide de deur eindelijk open en kwam Stevie naar buiten, op hoge hakken nog wel. Ze keek me aan alsof ze me niet kende, alsof we niet samen visserslijnen hadden binnen-